

● *Artık Yeter*

● *AB'den denetim*

firmalarına yeni düzen

● *2012 bütçesi 350 milyar*

● *AB krizle mücadelede
anlaştı*

Ekonomik Rapor

TÜRMOB Bas.Yay.Dağ.İşlt. Adına
Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni

Nail SANLI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ali Ekber DOĞANOĞLU

Yayın Kurulu

Nail SANLI
Ali E. DOĞANOĞLU
Ahmet FETTAHOĞLU
Yıldız ÖZTÜRK

TÜRMOB

Basın Yayın Dağıtım İşletmesi
tarafından yayınlanmaktadır
Yayın Türü : Yaygın süreli

Yönetim Yeri

Gençlik Caddesi No:107
06570 Anıttepe - ANKARA
Tel: (0.312) 232 50 60 (10 Hat)
Fax: (0.312) 232 50 73
http: www.turmob.org.tr
e-mail:alid@turmob.org.tr

Dizgi - Düzenleme

Tuncay TEKYILDIZ

Baskı

Genç Ofset
İstanbul Cad. Sedef Sk. No:1/3
İskitler/ANKARA
Tel: (0.312) 341 06 41

Basım Tarihi : 14 Kasım 2011

Basım Yeri : Ankara
ISSN : 1307-6620

Dergide yayınlanan yazıların yayın hakkı

Bilanço Dergisi'ne aittir.

Kaynak gösterilmeden bir bölümü veya
tamamı alıntı yapılamaz

Birliğe çağrı

Sivil Toplum Kuruluşları olarak Anayasa çalışmalarına katkı koymak amacıyla, 13 sivil toplum kuruluşu olarak bir araya gelerek bir platform oluşturduk. Platform Anayasa konusunda da katkı koymak amacı ile çalışmalarına başladı.

Geçtiğimiz ay yaşanan terör olayları ile birlikte, sivil toplum kuruluşları olarak bu soruna karşı duyarlılık sergilemek ve teröre tepkimizi göstermek anlamında hareket etme kararı aldık.

Cumhurbaşkanını, Başbakanı, Meclis Başkanını, siyasi partileri ziyaret ederek istişarelerde bulunduk. Diğer sivil toplum kuruluşlarının da katılımı ile birlikte 25 sivil toplum kuruluşu olarak "Birliğe Çağrı Platformu" oluşturarak terör saldırılarını protesto etmek amacıyla kitlesel bir yürüyüş yapma kararı aldık.

Ancak Van'da meydana gelen deprem gündemimizi değiştirdi. Yeni bir acı ile karşı karşıya kalmıştık. Birliğe Çağrı Platformu olarak deprem felaketine de duyarsız kalamazdık. Sivil toplum kuruluşları olarak yaraların sarılması amacıyla desteğimizi dayanışmamızı sergiledik ve sergilemeye devam edeceğiz.

Ekim ayı acının, göz yaşının yoğun olarak yaşandığı ve böylesi sıkıntıları bir daha yaşamak istemediğimiz bir ay olarak tarihteki yerini aldı.

Büyük sıkıntılarla, yokluklarla kurduğumuz Cumhuriyetimizin 88 yıldönümünü de bu gelişmelerin ışığında kutladık.

Teröre karşı tavır almak, deprem yaralarını sarmak için elimizden geleni yapmak, sivil toplum kuruluşu olarak TÜRMOB'un ve tüm sivil toplum kuruluşlarının önceliğidir ve önceliği olmalıdır.

Temennimiz bu acıları bir daha yaşamamaktır. Önceliğimizin ise ülkemizin geleceğini şekillendirecek Anayasa gibi konulara odaklanmasıdır.

Dergimizin bu sayısında da ilgi ile okuyacağınızı umduğumuz haber ve araştırmalara yer verdik.

Gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle...

Nail SANLI / Genel Başkan

Sivil Toplum Kuruluşları

ARTIK YETER!

Türkiye'nin her bölgesinde örgütlü, toplumun bütün kesimlerini temsil eden sivil toplum kuruluşları bir araya gelerek teröre karşı ortak tepki gösterme kararı aldı. Cumhurbaşkanı'ni, Başbakanı, Meclis Başkanını ve siyasi parti liderlerini ziyaret eden sivil toplum kuruluşu temsilcileri terörü protesto etmek için birlikte hareket etme kararı aldı.

Sivil Toplum Kuruluşu (STK) temsilcileri, yeni Anayasa çalışmalarına sivil toplum katkısı vermek amacıyla bir

birliktelik oluşturarak çalışmalar yürütmek amacıyla bir araya gelmişti. Artan terör olayları ile birlikte, bu oluşum Anayasa çalışmaları-

nın yanı sıra terör saldırılarına da tepki gösterme kararı aldı.

13 Sivil toplum örgütünün temsilcisinin yer aldığı STK'lar Cumhur-

başkanı, Meclis Başkanı, Başbakan ve siyasi parti liderleri ile görüşme gerçekleştirdi.

Görüşmelere, TOBB Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu, TÜRMOB Başkanı Nail Sanlı, TÜRK-İŞ Başkanı Mustafa Kumlu, TESK Başkanı Bendevi Palandöken, TZOB Başkanı Şemsi Bayraktar, KAMU-SEN Başkanı İsmail Koncuk, MEMUR-SEN Başkanı Ahmet Gün-

doğdu, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Vedat Ahsen Coşar, Türkiye Noterler Birliği Başkanı Fahri Köse, Türk Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Mehmet Alkan, TİSK Başkan Vekili Tandoğan Tokgöz ve TÜRİSAB Yönetim Kurulu Başkanı Başaran Ulusoy yer aldı.

STK temsilcileri, Cumhurbaşkanı Gül'e, menfur terör saldırıları sebe-

biyle acılarının büyük olduğunu ve kabulde yer alan tüm sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte, bu saldırıları protesto etmek amacıyla Türkiye'nin yedi bölgesinde de sessiz yürüyüşler yapacaklarını ifade etti. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile yaklaşık bir saatlik görüşmenin ardından TOBB Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu STK temsilcileri adına yaptığı açıklamada, Türkiye'nin her

bölgesinde örgütlü 13 STK olarak bir arada olduklarını söyledi. Son günlerde artan terör olaylarında şehit olan asker ve polislerle hayatını kaybeden vatandaşların acısını toplum olarak hissettiklerini dile getiren Hisarcıkloğlu, terörü nefretle kınadıklarını belirtti.

Şehitlere Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı, gazilere acil şifalar dileğinde bulunan Hisarcıkloğlu, "Bütün milletimizi derin üzüntüye boğan son saldırılar toplumumuzdaki hassasiyeti artırmıştır. Bu hassasiyet 74 milyonun ortak geleceğinin en önemli meselesidir. Biz böyle değerlendiriyoruz" dedi.

Hisarcıkloğlu, bu duyarlılığı dikkate alarak STK'lar olarak neler yapabilecekleri doğrultusunda kendi içlerinde istişarelerde bulduklarını ifade ederek, geldikleri noktayı paylaşmak amacıyla, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, TBMM Başkanı Cemil Çiçek, Başbakan Erdoğan ve siyasi partilerin genel başkanlarını da bu istişare sürecine dahil ettiklerini söyledi.

Bu kapsamda Başbakan Erdoğan'ı ziyaret ettiklerini belirten Hisarcıkloğlu, istişarelerin devam edeceğini bildirdi. Sürecin tamamlanmasının ardından kamuoyuna ayrıntılı açıklama yapacaklarını belirten Hisarcıkloğlu, "Huzurlu ve güçlü bir

Türkiye için gün birlikte hareket etme günüdür" diye konuştu.

STK Başkanları, TBMM Başkanı Cemil Çiçek'i de ziyaret etti. Kabulde konuşan Hisarcıkloğlu, ziyaret nedenlerini, "artan terör olayları ve anayasaya ilişkin görüşlerini aktarmak" şeklinde açıkladı.

Meclis Başkanı Çiçek de 19 Eylül itibarıyla yeni bir süreci başlattıklarını anımsattı. Çiçek, masada bulunan kuruluşların, anayasaya ilişkin beklenti ve şikayetlerini her vesileyle gündeme getirdiğini belirterek, "Çok partili hayatı 1950'den itibaren kabul edersek, aradan 61 yıl geçmiş, bu 61 yılın yarısı şikayet ettiğimiz anayasa ile

geçen süredir. Bir ülke düşünün ki herkes şikayet ediyor buna rağmen şikayet edilen anayasa varlığını sürdürüyor" dedi.

Bugün yaşanan bir çok sıkıntının temelinde, Anayasanın günün şartlarına uymamasının geldiğini vurgulayan Çiçek, "Şu dönemde, bu dönemde yapıldı... Sonuçtan giderek söylüyorum, hangi dönemde yapıldığını, nasıl yapıldığını hepimiz biliyoruz. Onlar yanlış yoldan giderek bir anayasayı yapıyor, toplumun her kesimi şikayet ediyor. Doğru bir yerden, doğru bir yoldan giderek yeni bir anayasa yapamıyorsak o zaman kim, neden şikayet edecek" diye konuştu.

Çiçek, siyasi partilerde, meslek örgütlerinde genel bir mutabakat bulunduğuna, yeni bir anayasa vurgusu yapıldığına işaret etti. Çiçek, halkın bu kadar talep ettiği bir konuya Meclisin bigane kalmasının düşünülemeyeceğini ifade ederek, siyasi partilerin seçim beyannamelelerinde öncelik verdiği konuların başında da bunun geldiğini söyledi.

TBMM Başkanı Çiçek, yeni bir anayasa yapılacaksa, meslek örgütlerine ve sivil toplum kuruluşlarına görev, sorumluluk düştüğünü dile getirerek, sözlerini şöyle sürdürdü: "Biz bu işi 4 parti yapacak değiliz. Daha önceki şikayetler de bu noktalardandı. Milletın anayasası olacaksa, halkın olması gerekir. Halk, yüzde 95 ile bu parlamentoda temsil ediliyor. Ama günümüz demok-

rasisinin en önemli özelliği katılımcı demokrasidir. Temsili demokrasi sürecini geride bıraktık, katılımcı demokrasi. O nedenle toplumun her kesiminin 'bizim anayasamız' diyebileceği bir anayasa yapılabilmesi için herkesin bu sürece katkı vermesi gerekiyor.

Nüfusun yarıdan fazlasını temsil eden meslek örgütlerinin temsilcisi burada, imkanları var, bu sürece katkı vermeleri lazım. Bu tartışmaların sadece Ankara, İstanbul'da yapılması yetmez. Her kuruluşun kongresi var, yaptığımız toplantılar var. Bu konu 81 ilde konuşulmalı, görüşülmeli." dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye İşçi Sendikaları

Konfederasyonu (Türk-İş), Kamu-Sen, Memur-Sen, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) başkanlarının da bulunduğu sivil toplum kuruluşlarının (STK) temsilcileri CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nu ziyaret etti.

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli ile de görüşen STK temsilcileri görüşmelerine DSP Genel Başkanı Masum Türker ile devam ettiler.

STK oluşturduğu Birliğe Çağrı Platformunun gerçekleştirdiği basın açıklamasını TOBB Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu okudu, "Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Türkiye İşveren Sen-

dıkları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB), HAK- İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ), Memur Sendikaları Konfederasyonu (MEMURSEN), Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu (Türkiye KAMU-SEN), Türkiye Barolar Birliği (TBB), Türkiye Noterler Birliği (TNB), Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB), Türk Veteriner Hekimleri Birliği (TVHB),

Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB), Türk Eczacıları Birliği (TEB), Türk Dış Hekimleri Birliği (TDB), Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Türkiye İşadamları ve Sanayiciler Konfederasyonu (TUSKON), Tüm Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜMSİAD), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON), Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED), Doğu ve Güneydoğu Sanayici ve İşadamları Der-

nekleri Federasyonu (DOĞÜNSİFED), Türkiye İşçi Emeklileri Derneği (TİED) ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) olarak buradayız.

Türkiye'nin her bölgesinde örgütlü, toplumun bütün kesimlerini temsil eden kuruluşlar olarak bir aradayız. Arkadaşlar, biliyorsunuz hassas bir süreçten geçiyoruz. İçimizi yaralayan, ciğerimizi yakan olaylarla karşı karşıyayız.

Artan terör olayları neticesinde şehit düşen polislerimiz, askerlerimiz ve vatandaşlarımızın acısını toplum olarak derinden hissediyoruz. Bu vahim olayların tek hedefi milletimizin birliğini ve bütünlüğünü bozmaktır. Milletimizin birlik ve bütünlüğünü hedef alan bu olaylar karşısında sessiz kalmayacağız.

Terörü nefretle kınıyoruz.

İşçiyiz, işvereniz, esnafız, memuruz, emekliyiz, çiftçiyiz; doğuyuz, batıyız, kuzeyiz, güneyiz. Biriz, beraberiz! Oynanan kirli oyuna hep birlikte karşı duracağız. Birlikteliğimizi savunacağız.

Hepimiz biliyoruz ki bu millet tarihinde kirli oyunlar eksik olmamıştır. Bu kirli oyunları, her zaman milletimizin azim ve kararlılığı bozmuştur. Bizim en büyük gücümüz kardeşliğimiz olmuştur. Bugün kardeşlik bağlarımızı zayıflatmak isteyenler; bilmelidir ki, bu toprakların mayası çok güçlüdür.

Bütün milletimizi derinden üzüntüye boğan saldırılar toplumumuz-

da hassasiyeti artırdı. Bu üzüntü ve duyarlılığı dikkate alarak neler yapabileceğimiz konusunda kendi içimizde istişareler yaptık. Neler yapabileceğimizi aramızda değerlendirdik.

Toplumun tamamını temsil eden kesimler olarak temeli kardeşlik olan “Birliğe Çağrı Platformu”nu kurduk. “Birliğe Çağrı Platformu” bütün sivil toplum kuruluşlarına açıktır.

Cumhurbaşkanımızla, Meclis Başkanımızla, Başbakanımızla, siyasi partilerimizin Genel Başkanlarıyla görüşmeler yaptık. Gördük ki her türlü günlük tartışmalara rağmen, Türkiye’nin siyasi liderleri terör konusunda aynı hassasiyete sahipler. Hepsinin ortak paydası birliğimiz, bütünlüğümüz ve kardeşliğimiz.

Kimse diğerini ötekileştirmiyor,

siyasi bir ikbal beklemiyor. İşte bu bizi umutlandırdı. Bütün liderlerimize teşekkür ediyoruz.

Bu yaklaşımdan da aldığımız güçle, 30 Ekim Pazar günü, toplumun tamamını temsil eden meslek örgütlerinin, sendika konfederasyonlarının ve derneklerin öncülüğünde, siyasi partilerimizin desteğiyle, İstanbul’da büyük bir yürüyüş yapacağız.

Yürüyüşümüzde, sadece, birliğimizin ve bütünlüğümüzün simgesi

ay yıldızlı bayrağımızı taşıyacağız. Bu büyük yürüyüşe, bizimle aynı hissiyatı paylaşan herkesi davet ediyoruz.

Kirli oyunlara inat birlikte yürüyeceğiz...

Herkesi bu yürüyüşe bekliyoruz...

Çünkü “SENSİZ OLMAZ”...

STK’ların oluşturduğu Birliğe Çağrı Platformu 30 Ekim’de İstanbul’da geniş katılımlı bir yürüyüş planladı. Yürüyüş Van depremi nedeniyle ileri bir tarihe ertelendi.

AB'den denetim firmalarına yeni düzen

Avrupa Birliği tekelleşme tehlikesi yaratan denetim firmalarına karşı çeşitli önlemler almaya hazırlanıyor. Dört büyük muhasebe firmasının hizmet sunum şeklini mercek altına alan Avrupa Komisyonu bu firmalarla ilgili olarak köklü yasal düzenlemeler yapmayı planlıyor.

Dört büyük muhasebe firmasının hizmet sunum şeklini mercek altına alan Avrupa Komisyonu bu firmalarla ilgili olarak köklü yasal düzenlemeler yapmayı planlıyor. Bu düzenlemeler çerçevesinde, bu firmalardan halen yapmakta oldukları müşavirlik hizmetlerini terk etmeleri ve halen ifa etmekte oldukları denetim faaliyetlerini, rakipleri konumundaki daha ufak firmalarla paylaşıp, ortaklaşa yürütmeleri talep edilecek. Bu düzenleme 2002 yılında Enron firmasının

iflas etmesi ve Arthur Andersen muhasebe firmasının dağılma durumunda kalması ile başlayan ve Sarbanes Oxley Yasasının çıkarılmasıyla devam eden ve denetim mesleğini derinden etkileyen olaylar zincirinden buyana hayata geçen en önemli gelişme olacak.

Avrupa Komisyonunca hazırlanan ve Komisyonun İç Pazar Komiseri Michel Barnier tarafından da desteklenen Yönerge taslağı, 2008 yılı finansal krizi sürecinde ciddi biçimde sarsılmış olan “finansal raporlama”ya olan güven duygusu-

nun yeniden tesis edilmesini amaçlıyor. Komisyonun ‘İç Pazar’dan sorumlu yetkilileri denetim mesleğinin, halen oluşmuş olan bir “oligopol” yapısından derin biçimde zarar gördüğü düşüncesini taşıyorlar.

Yönerge taslağına göre bilanço büyüklükleri 1 milyar Euronun üstünde olan şirketlerden, muhasebe kayıtlarının denetimini müştereken yaptırmak üzere, en azından birisi mevcut dört büyük muhasebe firmasının –Deloitte, PwC, Ernst & Young ve KPMG- dışında olmak

kaydıyla, iki denetim firması ile anlaşmaları talep edilecek. Öngörülen yeni düzenleme kapsamında bir denetim firmasının bir büyük şirketin denetiminde dokuz yıldan uzun bir süre görev alması yasaklanacak¹. Bazı büyük çok uluslu şirketlerin yüz yıldan uzun bir süredir aynı denetim firması ile çalıştığını belirten Komiser Barnier bu 'zorunlu rotasyon'un firmalar arası rekabeti artıracığı düşüncesini taşıyor.

Denetim dışı faaliyetler AB komisyonu tarafından 'çıkar çatışması kaynağı' olarak tanımlanıyor ve taslak 'önemli bir büyüklüğe sahip denetim firmalarının kendi yasal denetim faaliyetleri ile ilişkisi olmayan, örneğin istişare ve müşavirlik –consultancy and advisory- hizmetlerinde bulunmalarına izin verilmemesini' öngörüyor.² Bu yasaklama, eğer üye ülkelerin ve Avrupa Parlamentosunun onayını alabilirse, dört büyük muhasebe firmasının çalışmalarını temelden sarsacak bir yeni düzenleme niteliği taşıyor. Komisyonun iç pazardan sorumlu yetkilileri büyük firmaların birbiriyle çatışan ticari çıkarlarının, bu meslek sahasına olan güvenin sarsılmasına, firmalar arası rekabetin zayıflamasına ve muhasebe mesleği üzerinde kuşku

oluşmasına yol açtığı kanaatini taşıyorlar.

Bazı ilgililer ve meslek mensupları (Deloitte)³ taslakta yer alan ve şirket denetimlerinin iki denetim firması tarafından birlikte, müştereken yapılmasını öngören düzenlemenin denetim kalitesini düşüreceği, denetim maliyetlerini artıracığı ve bir sorunla karşılaşıldığında ortaklaşa çalışan bu firmalardan her birinin sorumluluğu öteki firma üzerine atmaya çalışacağı şeklinde eleştiride bulunmaktadır. Bu eleştirilere karşılık, Fransa'da uzun bir süredir uygulanmakta olan ortaklaşa denetim faaliyetinin denetim faaliyeti maliyetlerini sadece yüzde 10 düzeyinde artırdığı, bu artışın yükselen denetim kalitesi dikkate alınırsa fazla olmadığı, diğer taraftan sorumluluk atma sorununun da, getirilecek müşterek ve müteselsil sorumluluk düzenlemesiyle kolaylıkla giderilebileceği savları ileri sürülüyor.

Halen dört büyük muhasebe firmasının gelirlerinin çok büyük bir kısmını bu firmaların denetim faaliyeti dışında yürütmekte oldukları danışmanlık, müşavirlik hizmetlerinden gelmektedir. Örneğin Deloitte firması 2009 yılında danışmanlık ve vergi müşavirliği hizmetlerinden 1.4 milyar İngiliz Poundu gelir el-

de etmişken, denetim hizmeti verdiği müşterilerinden sağladığı gelir sadece 200 milyon Pound olmuştur. Dolayısı ile Taslağın öngördüğü yasaklamanın tadil edilmeden kesinleşmesi bu dört firma için çok ağır finansal sorunlar getirebilir. ABD'nde Sarbanes Oxley Yasasının gerekli kıldığı ve halen bazı Avrupa ülkelerinde olduğu gibi denetim dışı bu hizmetleri yürütmek üzere ana şirketin dışında ayrı şirket oluşturulmasının talep edilmesi daha mantıklı olabilir.⁴ Ancak bu durumda denetim firmalarının bu yüksek getirili alanı devretmeleri halinde vasıflı personel temininde güçlüklerle karşılaşmaları riski ortaya çıkabilir. Bu alanda dikkate alınması gereken bir diğer mesleki uygulama ise halen bu dört büyük muhasebe firmasının denetim hizmeti haricindeki hizmetlerini yürüten şubelerinin danışmanlık hizmeti vermekte olmalarıdır. Ancak bu hizmeti kendi ana şirketlerinden denetim hizmeti alan firmalara değil de, geri kalan diğer üç büyük muhasebe şirketinden denetim hizmeti alan firmalara vermektedirler. AB Komiseri Barnier tarafından hazırlanan Taslakta önemli bir eksiklik olarak, denetim piyasasına yeni firmaların nasıl girebileceği, bunların nasıl teşvik edilebileceği,

rekabetin nasıl daha etkin hale getirilebileceği ve böylelikle denetim hizmetinin nasıl daha güvenlikle hale getirilebileceği alanında düzenlemeler içermediği hususuna işaret ediliyor.

Büyük firmaların sayısının az olması ve bunların şu anda bile bir oligopol oluşturmakta olmaları bu firmaların düzenleme kuruluşlarıncaya etkin biçimde izlenmesini ve gözetimini de zayıflatıyor. 5 yıl önce ABD’nde yanlış, yasa dışı iş yaptığı belirlenen bir firmanın üzerine Amerikan yetkililer, bu firmaların sayısı daha da azalıp üçe düşecek endişesiyle fazla gidememişlerdi.⁴ 2005 yılında vergi istisnaları ve muafiyetleri alanında yasa dışı işlemlerde bulunduğu belirlenen KPMG, Amerikan Vergi İdaresine 456 milyon dolar ceza ödemekle kurtulmuş ve yukarıda belirtilen endişe, bu denetim firması aleyhine ceza davası açılmamasında en önemli düşünce olmuştu. ABD ve Avrupa ülkelerinde büyük firmaların denetiminin nitelikli denetçiler tarafından yapılmasını öngören dü-

zenlemeler bu alana yeni firmaların girebilmesi açısından başta gelen engeli oluşturuyor. Denetim firmalarının pay sahipliğinin halka açılması Barnier tarafından önerilebilecek en etkili ve kalıcı reform olabilirdi.

Eleştirmenler denetim alanında yapılacak reform boyutunda bir yasal düzenlemenin mevcut büyük firmaların sayısının artmasına yol açmadığı sürece fazla etkili bir sonuç vermeyeceği düşüncesini taşıyorlar. Zira şu anda büyük şirketler ve finans kuruluşları bu büyük muhasebe firmalarından ikisini ya da üçünü değişik hizmetler temini için görevlendiriyorlar ve dolayısıyla getirilecek bir rotasyon zorunluluğu fazla etkili bir sonuç vermeyecek. Halen bu dört muhasebe firması FTSE 100 listesinde yer alan firmalardan yüzde 99’unu, FTSE 250 listesinde bulunan şirketlerin ise yüzde 95’ini denetliyorlar. İngiltere sanayi sektöründe ödenmekte olan denetim ücretlerinin yaklaşık yüzde 85’i bu dört firmaya gidiyor.⁵

Denetim alanında karşı karşıya bulunulan sorunların başında bu alanda kusursuz bir oligopol piyasa yapısı oluşmuş olması gelmektedir. Bu durumu dikkate alan ‘İç Pazar’dan sorumlu Komiser Barnier Avrupa Birliği Denetim Yönergesinde, muhasebe firmalarında çoğunluk hisselerinin ve yönetim kontrol gücünün muhasebecilerde olması gerektiği şeklindeki hükmün kaldırılması yolunda teklifte bulunmuş ancak bu önemli husus fazla dikkat çekmemiştir. Olaya rekabet hukuku açısından yaklaşılması gerektiği ileri sürülmektedir. İngiltere’de bu konuda bazı gelişmeler olmuştur. Lordlar Kamarasının oluşturduğu bir Komite Haziran ayında büyük firmaların denetimi faaliyetinin “kendine has tüm tehlikeleri de beraberinde getirecek şekilde bir oligopol hakimiyeti altında olduğu” açıklamasında bulunmuştur. İngiltere ‘Düzgün Ticaret –Fair Trading- Dairesi’ de dört büyük muhasebe firmasını mesleki uygulamalarını Rekabet Kurulu’na götürmekle tehdit etmiştir.⁵

1 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile bu alanda yapılan düzenlemeler aşağıda verilmektedir.

Madde 400 (2) Bir bağımsız denetleme kuruluşunun, bir şirketin denetlenmesi için görevlendirdiği denetçi yedi yıl arka arkaya o şirket için denetleme raporu vermişse, o denetçi en az iki yıl için değiştirilir.

2 Madde 400 (3) denetçi, denetleme yaptığı şirkete, vergi danışmanlığı ve vergi denetimi dışında, danışmanlık veya hizmet veremez, bunu bir yavru şirketi aracılığıyla yapamaz.

3 Financial Times, 27 Eylül, 2011, S. 1.

4 Financial Times, 28 Eylül 2011, Editorial, “How best to audit the auditors”

5 Financial Times, 29 Eylül 2011, John Gapper, “The best way to tackle the Big Four”.

Orta Vadeli Mali Plan:

2012'de bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 1.5 olacak

Orta Vadeli Mali Plan'da 2012 yılı merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 1.5 olarak gerçekleşeceği, 2013 ve 2014 yıllarında ise sırasıyla yüzde 1.4'e ve yüzde 1'e düşeceği tahmin edildi. Orta Vadeli Mali Plan döneminde, faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranının 2012 ve 2013 yıllarında yüzde 2 ve 2014 yılında ise yüzde 2.1 olarak gerçekleşeceği öngörüldü. 2012-2014 döneminde, merkezi yönetim bütçe giderlerinin GSYH'ye oranının sırasıyla yüzde 24.6 yüzde 24.2 ve yüzde 23.6 olarak gerçekleşmesi hedeflendi.

Orta Vadeli Mali Plan'a göre 2012 yılı bütçesi 350 milyar 898 milyon TL olacak. Ekonomik sınıflandırma bazında Merkezi Yönetim bütçesi faiz dışı giderlerin 300 milyar 648 milyon TL olarak öngörüldüğü

OVMP'de, merkezi yönetim bütçe gelirleri 329 milyar 845 milyon TL olarak hedeflendi. Vergi gelirlerinin net 277 milyar 677 milyon TL düzeyinde gerçekleşmesinin hedeflendiği 2012 yılında, merkezi yönetim bütçesi dengesinin 21 milyar 54 milyon

TL açık vermesi öngörüldü. Bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 1.5 olarak gerçekleşeceği, 2013 ve 2014 yıllarında ise sırasıyla yüzde 1.4'e ve yüzde 1'e düşeceği tahmin edildi. 2012-2014 dönemi Orta Vadeli Mali Planı Resmi Gazete'de ya-

yımlandı. Orta Vadeli Programla uyumlu olmak üzere gelecek üç yıla ilişkin merkezi yönetim bütçesi toplam gelir ve gider tahminleriyle birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içerecek şekilde Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanan OVMP'de, maliye politikasının temel öncelikleri, 2012-2014 döneminde istikrarlı bir büyüme sürecinde istihdamı artırmak, cari açığı alınacak yapısal tedbirlerle azaltarak sürdürülebilir seviyelere çekmek, yurt içi tasarruf seviyesini artırmak ve mali disiplini güçlendirerek sürdürmek olarak belirlendi. Kamu idareleri Orta Vadeli Program ile OVMP'de yer alan politika önceliklerini, makroekonomik göstergeleri ve ödenek tavanlarını esas almak suretiyle, çok yıllık bütçeleme anlayışına uygun olarak kendi kurumsal önceliklerini belirleyecek ve 2012, 2013 ve 2014 yılları için bütçe tekliflerini sunacak.

OVMP'de 2012 yılı merkezi yö-

netim bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 1.5 olarak gerçekleşeceği, 2013 ve 2014 yıllarında ise sırasıyla yüzde 1.4'e ve yüzde 1'e düşeceği tahmin edildi. Orta Vadeli Mali Plan döneminde, faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranının 2012 ve 2013 yıllarında yüzde 2 ve 2014 yılında ise yüzde 2.1 olarak gerçekleşeceği öngörüldü. 2012-2014 döneminde, merkezi yönetim bütçe giderlerinin GSYH'ye oranının sırasıyla yüzde 24,6 yüzde 24,2 ve yüzde 23,6 olarak gerçekleşmesi öngörüldü.

2012-2014 döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri; makroekonomik göstergeler, temel politika belgelerinde ortaya konulan öncelikler ve kamu idarelerinin ihtiyaçları esas alınarak belirlendi. Personel giderlerine ilişkin ödenek tahsisinde, kamu personeline mali imkanlar ve hedefler göz önünde bulundurularak maaş ve ücret artışı sağlanacağı ve kamuda yeni personel istihdam edilmesi ile ilgili olarak merkezi yönetim bütçe kanunlarında sınırlamalar konulmaya de-

vam edileceği varsayıldı. Mal ve hizmet alım giderlerinin belirlenmesinde, kamu idarelerinin Orta Vadeli Mali Plan döneminde uygulamaya koyacakları yeni programlar, hizmet genişlemesine bağlı olarak ortaya çıkacak ihtiyaçlar ve uygulamaya konulacak tasarruf tedbirleri esas alındı. Tedavi giderleri yeşil kart verilerek karşılanan vatandaşların 2012 yılı başında Genel Sağlık Sigortası kapsamına alınacağı ve özürlü eğitimi programından faydalanan kişi sayısının artacağı öngörüldü. Cari transferlerin belirlenmesinde; kamu iktisadi teşebbüslerinin ve sosyal güvenlik sisteminin finansman ihtiyacı, işveren sigorta prim indirimi, tarımsal destekleme ödemeleri, özürlü evde bakımı yardımından yararlanacak kişi sayısı, burs ve harçlıklarda yapılacak artışlar ile yararlanacak öğrenci sayısındaki artış ve diğer transferler dikkate alındı. Vergi gelirlerindeki artışa paralel olarak mahalli idare paylarında artış gerçekleşeceği varsayıldı. Sermaye giderlerinin belirlenmesinde Orta Vadeli Mali

Plan döneminde kamu yatırımlarına ilişkin belirlenen hedefler ile GAP ve diğer bölgesel kalkınma projeleri kapsamında yapılacak yatırımlar dikkate alındı. Sermaye transferlerinin belirlenmesinde, Orta Vadeli Mali Plan döneminde KÖYDES, SUKAP, SODES ve Ar-Ge projelerine desteğin devam ettirilmesi öngörüldü. Borç verme giderlerinde ise KİT'lerin mali yapısı ile öğrenim ve harç kredilerine ilişkin öngörüler dikkate alındı. Yedek ödeneklerin belirlenmesinde yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar, yeni kurulan idarelerin ihtiyaçları ile 13 Şubat 2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanununun 166 ncı maddesi uyarınca merkezi yönetim kapsamındaki bazı idarelere geçecek personele ilişkin muhtemel ödenek ihtiyacı göz önünde bulunduruldu. Diğer taraftan, faiz giderlerinin tahmininde borç stokunun yapısı ve seyri, ulusal ve uluslararası piyasalardaki dalgalanmaların faiz giderlerine olası etkileri dikkate alındı.

Merkezi yönetim bütçe gelirleri, Orta Vadeli Programda yer alan

makroekonomik göstergeler ile gelir politikalarının bütçe gelirlerine etkileri, ulusal ve uluslararası piyasalardaki gelişmeler ve gelirlerin geçmiş yıllarda gösterdiği eğilim dikkate alınarak belirlendi. 2012-2014 Mali Plan dönemi sonunda merkezi yönetim bütçe gelirlerinin GSYH'ye oranının yüzde 22,5, vergi gelirlerinin GSYH'ye oranının ise yüzde 19,2 olarak gerçekleşeceği tahmin edildi. Bu arada 2012-2014 döneminde de ölçütlere dayalı borçlanma politikası uygulanması sürdürülecek. AB tanımlı genel yönetim nominal borç stokunun GSYH'ye oranının 2014 yılında yüzde 32 seviyesine düşürülmesi öngörüldü.

2012-2014 döneminde izlenecek maliye politikası, istikrarlı bir büyüme sürecinde istihdamı artırmayı, yurt içi tasarruf seviyesini yükseltmeyi ve mali disiplini sürdürmeyi hedefleyecek. Mali Plan döneminde, büyümeyi ve istihdamı destekleyen harcamalar ile bölgesel gelişmişlik farklarını azaltan harcamalara daha fazla önem verilecek. Sağlık,

eğitim ve sosyal nitelikli harcamalara öncelik verilmesi suretiyle toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesi ve beşeri sermayenin niteliğinin arttırılmasına yönelik politikalar uygulanmaya devam edilecek. Orta ve uzun vadede ekonominin verimliliğini ve üretken yapısını destekleyen altyapı yatırımlarına ağırlık verilecek. Eğitim, sağlık, teknolojik araştırma, ulaştırma, içme suyu ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin geliştirilmesine yönelik altyapı yatırımlarına öncelik tanınacak. Kamu yatırımları; Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), Doğu Anadolu Projesi, Konya Ovası Projesi ve Doğu Karadeniz Projesi başta olmak üzere ekonomik ve sosyal altyapı projelerine yoğunlaştırılacak. GAP ve diğer bölgesel programlar kapsamında yer alan projelerin, sağlanan ilave kaynaklar da dikkate alınarak, hızla tamamlanmasına yönelik tedbirler zamanında alınacak.

Mali Plan döneminde, gıda güvenliği ve güvenilirliğinin sağlanması ile doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı gözetile-

rek, gelir ve fiyat istikrarı sağlanacak şekilde tarımsal destekler, alan ve ürün temelinde farklılaştırılarak üretimde etkinlik, verimlilik ve kaliteyi artırmaya yönelik olarak düzenlenecek. 2012-2014 döneminde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında kamu idarelerinin, mali yönetim ve kontrol ile iç denetim alanında görev ve sorumluluklarını etkili bir şekilde yerine getirebilmelerini sağlamak üzere idari kapasite geliştirilmesine yönelik faaliyetler yoğunlaştırılacak. Mali yönetim ve

iç kontrol ile iç denetim faaliyetlerinin genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde etkin bir şekilde uygulanması için gerekli çalışmalar sürdürülecek.

Vergi sistemi etkinlik, basitlik ve vergilendirmede adalet ilkeleri doğrultusunda gözden geçirilecek. Vergi kanunlarında yer alan istisna, muafiyet ve vergi indirim hükümleri, ekonomik ve sosyal politikalar çerçevesinde yeniden değerlendirilerek vergi mevzuatı sadeleştirilecek. Bu çerçevede Gelir Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanunu başta ol-

mak üzere temel vergi kanunlarının gözden geçirilmesi çalışmaları tamamlanacak. İstisna, muafiyet ve indirimler nedeniyle oluşan vergi harcamalarının mali boyutunun tespitine ve kamuoyu ile paylaşılmasına yönelik çalışmalara devam edilecek. Ayrıca, Avrupa Birliği müktesebatı ile uyum çalışmaları sürdürülecek.

Kayıtdışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi çerçevesinde kayıtdışılıkla mücadeleye tüm kurumların ve toplum kesimlerinin katılımının sağlanmasına yönelik çalışmalara devam edilecek.

Program Tanımlı Bütçe Büyüklükleri

	2012	2013	2014
Merkezi Yönetim Bütçesi			
Faiz Dışı Giderleri (Milyon TL)	300.608	328.066	353.624
Faiz Dışı Giderleri / GSYH (%)	21,1	20,9	20,4
Bütçesi Gelirleri (Milyon TL)	315.442	346.253	377.842
Bütçe Gelirleri /GSYH (%)	22,1	22,0	21,8
Faiz Dışı Fazla (Milyon TL)	14.834	18.187	24.217
Faiz Dışı Fazla / GSYH (%)	1,0	1,2	1,4
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri			
(Milyon TL)	2012	2013	2014
Bütçe Gelirleri (Net)	329.845	359.350	390.511
Vergi Gelirleri (Net)	277.677	305.810	333.227

Orta Vadeli Program; Yavaş büyüme hızına geçiş öngörüyor

Orta Vadeli Program ekonomide sürdürülebilir nitelikte daha yavaş bir büyüme hızına geçiş öngörüyor. Önümüzdeki üç yıl için gelirler, harcamalar, faiz dışı ve toplam kamu mali dengesi hedef ve taahhütlerinin verildiği OVP bu şekilde maliye politikasının seyrini ortaya koymakta ve dışsal çerçevenin de göz önüne alındığı ekonomik büyüme, istihdam, enflasyon ve dış denge tahminlerini yansıtmaktadır.

2012-2014 yıllarını kapsayan 'Orta Vadeli Program'(OVP) 13 Ekim tarihinde yayınlanmıştır. Program, küresel ekonomi alanında karşı karşıya bulunulan son gelişmeler çerçevesinde, ülkemizde ekonomik büyümenin daha yavaş ve sürdürülebilir bir düzeyde idame ettirilmesi, iç tasarrufların artırılması suretiyle cari açığın düşürülmesini, bu şekilde makroekonomik ve finansal istikrarın güçlendirilmesini temel amaç olarak almaktadır. Başta Euro Bölgesi ekonomileri ve A.B.D. olmak üzere gelişmiş ekonomilere ilişkin büyüme görünümünün zayıflamış olması, ve bu za-

yıflığın orta-uzun vadede etkili olma olasılığının yüksekliği ve bu olumsuz tablonun ticari ve finansal ilişkiler kanalıyla yeni yükselen ve gelişmekte olan ülkelere de yansıtacağı şeklindeki temel varsayım, Programın şekillendirilmesinde esas alınan başlıca dışsal çerçeveyi oluşturmuştur.

Önümüzdeki üç yıl için gelirler, harcamalar, faiz dışı ve toplam kamu mali dengesi hedef ve taahhütlerinin verildiği OVP bu şekilde maliye politikasının seyrini ortaya koymakta ve dışsal çerçevenin de göz önüne alındığı ekonomik büyüme, istihdam, enflasyon ve dış denge tahminlerini yansıtmaktadır.

Orta Vadeli Programda makroekonomik değişkenlerle ilgili 2011 yılı gelişme tahminleri de verilmiştir. Bu kapsamda, 2011 yılı ilk yarısında yüzde 10.2 olan GSYH büyümesinin yılın tamamı itibarıyla yüzde 7.5 oranında gerçekleşeceği, TÜFE artış hızının 2011 yılı sonu itibarıyla yüzde 7.8 dolayına yükseleceği ve kamu kesimi borçlanma gereğinin 2011 yılında yüzde 1'e gerileyeceği tahmini yapılmıştır. Diğer taraftan OVP'da 2010 yılında GSYH'ya olan oranı yüzde 3.0 düzeyine gerileyen genel devlet açığının 2011 yılında yüzde 1'e düşeceği, yine geçen yıl yüzde 1.9 düzeyinde gerçekleşen faiz gider-

leri ve özelleştirme gelirleri hariç kamu kesimi genel dengesinin GSYH'ya olan oranının 2011 yılında yüzde 2.2'ye yükseleceği tahmininde bulunmaktadır. Kamu finansmanında gözlemlenen bu iyileşmeler sonucunda 2010 yılı sonu itibariyle yüzde 42.2'ye düşen AB tanımlı genel devlet borç stokunun 2011 yılında yüzde 39.8 dolayında gerçekleşeceği tahmininde bulunmaktadır. 2008 yılı küresel krizi ertesinde 2009 yılı son çeyrek döneminden itibaren gerçekleşen hızlı ekonomik büyümeyle birlikte iç tasarruf eksikliğinin bir sonucu olarak 2010 yılı itibariyle yüzde 6.5 olarak gerçekleşen 'cari açık/GSYH' oranının 2011 yılında yüzde 9.4'e tırmanması beklenmektedir.

2012-2014 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program ile izlenmesi öngörülen politikalar ile belirlenen makroekonomik hedef ve göstergeler aşağıda ana çizgileriyle verilmektedir.

Makroekonomik politikalar

Makroekonomik politikalar kapsamında ekonomik büyüme ve istihdamda ağırlık verilmekte ve para, maliye ve gelirler politikalarının koordinasyon içerisinde yürütüleceği vurgulanmaktadır. Ekonomide yurtiçi tasarrufların artırılmasına çalışılacağı, özel kesim yatırımlarını, uluslar arası doğrudan yatırımları ve ihracatı artırmaya yönelik ola-

rak uygulamaya konulmuş olan politikalara devam edileceği, ekonominin istihdam yaratma kapasitesini artıracak politikalara öncelik verileceği önde gelen büyüme ve istihdam hedefleri olarak sıralanmaktadır.

Kamu maliye politikası

Kamu maliye politikası kapsamında programda öngörülen gelir, harcama ve borç stoku büyüklükleri gözetilerek ekonomik istikrarın sürdürülmesi, mali disiplinden taviz verilmemesi öngörülmektedir. Kamu harcama politikası alanında kaynakların kullanımı ile ilgili olarak yürütülen faaliyet ve projelerin gereklilik, etkinlik ve verimlilik durumunun ön planda göz önünde tutulacağı belirtilmektedir. OVP ile kamu yatırımlarının öncelikli sosyal ihtiyaçları giderecek ve üretken faaliyetleri destekleyecek nitelikteki altyapı projelerine yönlendirilmesi hedeflenmektedir.

OVP çerçevesinde uygulanacak kamu gelir politikasının temel amacı, büyüme, yatırım ve istihdamın desteklenmesine ve kayıtdışılığın azaltılmasına, yurtiçi tasarrufların artırılmasına ve ekonomiye rekabet gücü kazandırılmasına katkıda bulunmak ve etkin, basit ve adil bir vergilendirme sistemi oluşturmaktır.

Para Politikası

Orta Vadeli Program ile 2012 –

2014 döneminde de para politikası, enflasyon hedeflemesi çerçevesinde yürütülecek ve para politikasının temel amacını fiyat istikrarının sağlanması oluşturacak ayrıca destekleyici bir amaç olarak finansal istikrar da gözetilmeye devam edilecektir. Para politikası çerçevesinde kısa vadeli faiz oranlarının temel politika aracı olarak kullanımı devam edecek, enflasyon hedefleri Hükümet ve Merkez Bankası tarafından birlikte belirlenecek, dalgalı döviz kuru rejimi sürdürülecektir.

Büyüme ve istihdam politikası

Büyümenin istikrarlı bir biçimde devam etmesi, istihdamı desteklemesi, genel ekonomi ve hanehalkı düzeyinde gelirin artırılması ve tüketimin dengeli hale getirilmesi suretiyle tasarrufların artırılması amacıyla para, maliye ve gelirler politikalarının koordinasyon içerisinde yürütülmesi öngörülmektedir. Bu çerçevede İstikrarlı ve sürdürülebilir bir büyüme ortamının sağlanması için cari açığın kontrol altına alınması ve borç yaratmayan kaynaklarla finanse edilmesi Orta Vadeli Programda temel bir gereklilik olarak vurgulanmaktadır.

2012 - 2014 dönemini kapsayan Orta Vadeli Programla temel makroekonomik parametrelerde 2011 yılı için beklenen gerçekleşme tahminleri ile program döneminde gerçekleşmesi öngörülen gelişmeler aşağıda verilmektedir:

Orta Vadeli Program
Temel Ekonomik Büyüklükler

	2011	2012	2013	2014
Büyüme ve İstihdam				
GSYH (Milyar TL. Cari Fiyatlarla)	1 281	1 426	1 572	1 733
GSYH (Milyar Dolar Cari Fiyatlarla)	766	822	888	952
GSYH Büyümesi *	7.5	4.0	5.0	5.0
Toplam Tüketim *	6.2	3.0	3.5	3.4
Kamu *	6.5	3.1	3.4	2.2
Özel *	6.1	3.0	3.5	3.5
Toplam Sabit sermaye Yatırımı *	19.3	6.2	8.8	8.5
Kamu *	7.7	-0.6	7.7	3.8
Özel *	22.3	7.7	9.0	9.4
Toplam Nihai Yurtiçi Talep *	9.3	3.8	4.5	4.8
Toplam Yurtiçi Talep *	9.4	3.9	4.8	4.7
İstihdam Düzeyi (Milyon Kişi)	23 925	24 257	24 752	25 264
İşsizlik Oranı (%)	10.5	10.4	10.2	9.9
Dış Ticaret				
Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)	-71.7	-65.4	-67.0	-67.1
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-9.4	-8.0	-7.5	-7.0
Enflasyon				
GSYH Deflatörü	8.0	7.0	5.0	5.0
TÜFE Yılsonu % Değişme	7.8	5.2	5.0	5.0
Kamu Finansmanı				
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi **	-1.7	-1.5	-1.4	-1.0
Toplam Kamu Faiz Dışı Fazlası **	1.2	1.1	1.3	1.5
Merkezi Yönetim Bütçesi Faiz Dışı Fazl.**	0.9	1.0	1.0	1.4
AB Tanımlı Gen. Yön. Nom. Borç Stoku ***	39.3	37.0	35.0	32.0

* Sabit fiyatlarla yüzde değişim

** GSYH'ya olan oranı (program tanımlı)

*** GSYH'ya olan oranı

2012-2014 dönemi Orta Vadeli Programında gelişme eksenleri olarak 'Rekabet Gücünün Artırılması', 'İstihdamın Artırılması' 'Beşeri Gelişme ve Sosyal Dayanışmanın Güçlendirilmesi' 'Bölgesel Gelişme ve Bölgesel Gelişmişlik Farklarının Azaltılması' ve 'Kamu Hizmetlerinde Kalite ve Etkinliğin Artırılması' konuları ana başlıklar olarak belirlenmiştir. Sözü edilen bu temel alanlarda yapılması öngörülen düzenlemeler ve faaliyetler ile alınması programlanan önlemler daha ayrıntılı olarak madde bazında sıralanmıştır.

2012 bütçesi 350 milyar 898 milyon TL

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek 2012 yılı bütçesini açıkladı. 2012 yılında bütçe gelirleri 329.8 milyar TL, vergi gelirleri 277.7 milyar TL, vergi dışı gelirler 52.2 milyar TL olacak.

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek 2012 yılı bütçesini açıkladı. Şimşek'in açıklamalarına göre 350 milyar 898 milyon TL olarak belirlenen 2012 yılı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı ise şöyle olacak: "Personel giderleri 81.7 milyar TL, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri 14.3 milyar TL, mal ve hizmet alım giderleri 28.9 milyar TL, faiz giderleri 50.3 milyar TL, cari transferler 130.2 milyar TL, sermaye transferleri 4.2 milyar TL, borç

verme 8.6 milyar TL, yedek ödenekler 4.8 milyar TL."

Bakan Şimşek, 2012 yılı Merkezi Yönetim bütçe gelirlerinin detayları hakkında da bilgi verdi. 2012 yılında bütçe gelirlerinin 329.8 milyar TL olacağını belirten Şimşek, vergi gelirlerinin 277.7 milyar TL, vergi dışı gelirlerin 52.2 milyar TL olacağını açıkladı. 2012 yılında bazı vergi türlerine ait 2012 yılı tahminlerini de aktaran Şimşek, gelir vergisinin 53.8 milyar TL, kurumlar vergisinin 27.2 milyar TL, Dahilde Alınan KDV'nin 33.6 milyar TL ithalde

alınan KDV'nin 53.9 milyar TL, Özel Tüketim Vergisi'nin 70.6 milyar TL, motorlu taşıtlar vergisinin 6.7 milyar TL, BSMV'nin 4.5 milyar TL, damga vergisinin 7.3 milyar TL, harçların 9.3 milyar TL olarak öngörüldüğünü bildirdi.

Böylece 2012 yılında vatandaşın yaptığı tüketimler sonrasında tahsil edilen dolaylı vergiler (ÖTV, KDV, BSMV, harçlar, damga vergisi) toplamı 186 milyar TL'ye ulaşarak, 277.7 milyar TL'lik bütçedeki vergi geliri hedefinin yüzde 67'sini oluşturdu. Gelir, ku-

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇELERİ (Milyon TL)

	2009	2010		2011		2012	2013
	G	B.Ö.	G.T.	T	K	T*	T*
Giderler	268.219	286.981	296.980	312.519	312.573	339.317	359.103
Faiz Hariç Giderler	215.018	230.231	247.480	265.019	265.073	286.817	309.102
Personel Giderleri	55.947	60.349	62.155	72.299	72.299	78.164	84.064
Sosyal Güvenlik Kur. Dev.Prim. Giderleri	7.208	11.110	11.030	12.737	12.737	13.749	14.662
Mal ve Hizmet Alımları	29.799	25.190	29.405	30.049	30.049	31.718	33.347
Cari Transferler	91.976	102.173	104.663	115.778	115.778	125.849	136.556
Sermaye Giderleri	20.072	18.924	28.667	21.695	21.698	24.270	26.804
Sermaye Transferleri	4.319	3.429	4.785	4.300	4.300	4.568	4.899
Borç Verme	5.698	6.903	6.775	6.436	6.436	6.793	7.013
Yedek Ödenekler	0	2.153	0	1.724	1.774	1.706	1.757
Faiz Harcamaları	53.201	56.750	49.500	47.500	47.500	52.500	50.000
Gelirler	215.458	236.794	252.802	279.026	279.026	307.056	334.743
Genel Bütçe Gelirleri	208.610	229.947	244.717	271.650	271.650	299.261	326.543
Vergi Gelirleri (1)	172.440	193.324	210.168	232.220	232.220	255.902	281.909
Vergi Dışı Diğer Gelirler (2)	36.170	36.623	34.550	39.430	39.430	43.359	44.634
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	5.037	4.898	5.902	5.484	5.484	5.797	6.111
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	1.811	1.949	2.183	1.893	1.893	1.998	2.090
BÜTÇE DENGESİ	-52.761	-50.187	-44.178	-33.493	-33.546	-32.261	-24.359
FAİZ DIŞI DENGE	440	6.563	5.322	14.007	13.954	20.239	25.641
Faiz/ Net Vergi Gelirleri %	30,9	29,4	23,6	20,5	20,5	20,5	17,7
Faiz/Net Bütçe Gelirleri %	24,7	24,0	19,6	17,0	17,0	17,1	14,9
Net Vergi Gelirleri/ Bütçe Giderleri %	64,3	67,4	70,8	74,3	74,3	75,4	78,5
Net Bütçe Gelirleri/ Bütçe Giderleri %	80,3	82,5	85,1	89,3	89,3	90,5	93,2
GSYH	952.635	1.028.802	1.098.807	1.214.852	1.214.852	1.343.201	1.485.097

Not: B.Ö.=Başlangıç Ödeneği, G=Gerçekleşme, G.T.=Gerçekleşme Tahmini, T= Tasarı, K= Komisyon, T*= Tahmin

(1) Red ve iadeler hariç tutarlardır.

(2) Vergi dışı diğer gelirler içinde düzenleyici ve denetleyici kurumların genel bütçeye aktardıkları gelir fazlaları yer almaktadır.

Kurulan şirket sayısı yüzde 8, Kapanan şirket sayısı yüzde 17 arttı

Kurulan şirket sayısı yılın ilk 9 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7.9 artarak 41 bin 129'a yükseldi. Söz konusu dönemde kapanan şirket sayısı ise yüzde 17 artarak 9 bin 685'e çıktı. Kurulan şirket sayısı Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 3.6 azalarak, 3 bin 630'a, kapanan şirket sayısı yüzde 13.9 azalarak 774'e geriledi.

Kurulan şirket sayısı Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 3.6 azalarak 3 bin 630'a, kapanan şirket sayısı yüzde 13.9 azalarak 774'e geriledi. Kurulan şirket sayısı yılın ilk 9 ayında ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7.9 artarak 41 bin 129'a yükseldi. Söz konusu dönemde kapanan şirket sayısı ise yüzde 17 artarak 9 bin 685'e çıktı. Eylül ayında Gümüşane, Bayburt, Kırıkkale ve Kilis'te şirket kuruluşu gerçekleşmedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği(TOBB) Eylül ayına atı kurulan ve kapanan şirket istatistiklerini açıkladı. Kurulan şirket sayısı Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 3.6 azalarak 3 bin 630'a geriledi. Söz konusu ayda kurulan kooperatif sayısı bir önceki aya göre yüzde 15.5 azalarak 49'a gerilerken kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı 0.3 artarak bin 994'e çıktı. 2011 yılı Eylül ayında, 2010 yılı Eylül ayına göre kurulan şirket sayısında yüzde 3.8'lik ve kurulan kooperatif sayısında ise

yüzde 33.8'lik azalış gerçekleşirken, kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısında yüzde 21.1'lik artış yaşandı.

Tasfiye edilen şirket sayısı Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 52.2, tasfiye edilen kooperatif sayısı ise yüzde 69.7 azaldı. Böylece tasfiye edilen şirket sayısı 706, tasfiye edilen kooperatif sayısı ise 79 oldu. Anılan dönemde kapanan şirket sayısı bir önceki aya göre yüzde 13.9 azalarak 774'e, kapanan kooperatif sayısı yüzde 27.4 azalarak 135'e geriledi. Eylül

ayında kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı ise yüzde 0.1 artarak bin 821 oldu. 2011 yılı Eylül ayında kapanan şirket sayısı, 2010 yılının aynı ayına göre yüzde 6.03 ve kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı yüzde 13.7 artarken, kapanan kooperatif sayısı yüzde 2.9 azaldı.

2011 yılının ilk 9 ayında, geçen yılın aynı dönemine göre kurulan şirket sayısı yüzde 7.95 artarak 41 bin 129'a, gerçek kişi ticari işletmesi sayısı yüzde 20.5 artarak 46 bin 103'e yükselirken, kooperatif sayısı ise yüzde 33.6 azalarak 830'a geriledi. Aynı dönem içinde kapanan şirket sayısı yüzde 17.1 azalarak 9 bin 685'e, gerçek kişi ticari işletme sayısı yüzde 49.3 artarak 33 bin 838'e, kapanan kooperatif sayısı ise yüzde 5.3 azalarak bin 351'e çikti.

2011 yılı Eylül ayında kurulan toplam 3 bin 679 şirket ve kooperatifin yüzde 93.3'ü limited şirket, yüzde 5.4'ü anonim şirket, yüzde 1.3'ü ise kooperatif. Şirket ve kooperatiflerin yüzde 36.6'sı İstanbul, yüzde 10.8'i Ankara, yüzde 6.5'i İzmir'de kuruldu. Bu ay Gümüşhane, Bayburt, Kırıkkale ve Kilis'te şirket kuruluşu gerçekleşmedi. Bu yılın ilk 9 ayında

Gümüşhane'de 25 şirket kurulurken, 7 şirket kapandı. Bayburt'ta 12 şirket kurulurken, 10 şirket kapandı. Kırıkkale'de 42 şirket kuruldu, 29 şirket kapandı. Kilis'te 21 şirket kuruldu, 1 şirket kapandı.

2011 yılı ilk dokuz ayında toplam 41 bin 959 şirket ve kooperatif kuruldu. Bu dönemde kurulan toplam 38 bin 880 limited şirket, toplam sermayenin yüzde 35.56'sını, 2 bin 225 anonim şirket ise yüzde 64.43'ünü oluşturdu. Eylül ayında kurulan şirketlerin sermayelerinin toplamı, Ağustos ayına göre yüzde 1.28 oranında arttı.

2011 Eylül ayında kurulan toplam şirket ve kooperatiflerin; 990'ı toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 591'ü inşaat, 591'i de imalat sektöründe meydana geldi. 2011 Eylül ayında kurulan gerçek kişi ticari işletmelerinin; bin 539'u toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 839'u inşaat, 442'si imalat sektöründe yaşandı. Bu ay kapanan şirket ve kooperatiflerin; 316'sı toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 184'ü inşaat, 136'sı

imalat sektöründe. Bu ay kapanan gerçek kişi ticari işletmelerinin 925'i toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 237'si inşaat, 192'si imalat sektöründen meydana geldi.

2011 Eylül ayında kurulan 308 yabancı ortak sermayeli şirketin 59'u İran, 35'i Alman, 38'i de yurtdışında yerleşik Türk vatandaşlarının ortaklığı olarak kuruldu. 2011 yılı ilk dokuz ayında; kurulan yabancı ortak sermayeli şirket sayısı 2 bin 611 oldu. Bu şirketlerin 476'sı İran, 279'u Almanya, 142'si Azerbaycan ve 103'ü Irak ortaklı oldu. Kurulan 2 bin 611 yabancı ortak sermayeli şirketin 285'i anonim, 2 bin 326'sı limited şirket oldu. Bu şirketlerin 899'u toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 261'i inşaat sektöründe kuruldu. Kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin toplam sermayelerinin yüzde 77.3'ü yabancı sermayeli ortak payı oluşturdu. Yurtdışında yerleşik Türk vatandaşlarının ortak olduğu 242 adet yabancı ortak sermayeli şirket kuruldu.

Dünya Ekonomisi

Avro Bölgesi liderleri krizle mücadelede anlaştı

Avro Bölgesi liderleri, krizle mücadele için 5 maddelik plan üzerinde anlaştı -Yunanistan'ın borç krizine "sürdürülebilir çözüm" bulunacak

ABD Başkanı Barack Obama, Sarkozy ve Merkel ile yaptığı video konferans görüşmesinde, Avro Bölgesi'nin borç krizinin küresel ekonomi için tehdit oluşturduğuna dikkat çekti ve soruna, Fransa'nın Cannes kentinde 3-4 Kasım'da yapılacak G-20 zirvesinde çözümün bulunacağını umduğunu dile getirdi.

Avro Bölgesi liderlerinin Yunanistan'a ikinci kurtarma paketi, bankaların sermayelerinin ve Av-

rupa Finansal İstikrar Fonu'nun (EFSF) etkisinin nasıl artırılacağı konusundaki görüş ayrılıklarının giderilememesi ikinci zirveyi gerektirdi.

Almanya ve diğer birkaç zengin ülke, Avro Bölgesi borç batağındaki Yunanistan için ikinci kurtarma paketini onaylamadan önce bankaların ve diğer özel sektör kuruluşlarının ellerindeki Yunan tahvilleri konusunda daha fazla kaybı kabullenmesini istiyor.

Fransa ve Avrupa Merkez Banka-

sı (ECB) ise bankaların Yunanistan'ın borcunu daha fazla silmeye zorlanmasına, bunun bankacılık sektörünü istikrarsızlaştıracağı ve piyasadaki dalgalanmayı kötüleştireceği gerekçesiyle karşı çıkıyor.

Avro Bölgesi, 440 milyar avroluk EFSF'nin ateş gücünün nasıl daha fazla artırılacağı konusunda da bölünmüş durumda. Fransa, Avrupa Finansal İstikrar Fonunu (EFSF) güçlendirmenin en etkin yolunu, EFSF'yi, Avrupa Merkez

Bankası fonlarından yararlanabilecek bir bankaya dönüştürmek olacağını savunurken, Almanya Merkez Bankası ve Alman hükümeti buna karşı çıkıyor.

Fransa ve birkaç ülke, bankaları kurtarmanın onları kredi notlarına zarar verebileceğinden kaygılandıkları için hükümetlerden önce EFSF'nin bankaları desteklemesi gerektiğini savunuyor.

AB zirvesinin ardından toplanan Avro Bölgesi liderleri, Avrupa'daki borç kriziyle kapsamlı mücadele için 5 maddelik kapsamlı strateji üzerinde uzlaştı.

AB Konseyi Başkanı Herman Van Rompuy, Avro Bölgesi zirvesinde son halini alacak kapsamlı stratejinin ana başlıklarını şöyle anlattı:

-Avro Bölgesi hükümetleri kamu maliyesinin sürdürülebilirliğini ve büyümenin güçlendirilmesi güvence altına almak için harekete geçecek. Bu kapsamda mali hedeflerin tutturulması ve yapısal reformların hızlandırılmasına tam saygı gösterilecek. Aşırı borçlu ülkeler taahhütlerini yerine getirecekleri konusunda Avro Bölgesi'nin kalan üyelerini ikna edecek.

-Yunanistan'ın borç sorununa sürdürülebilir çözüm bulunacak.

Çarşamba günü ilan edilecek yeni kurtarma paketinde özel sektörün de katkısıyla Yunanistan'ın borçları kırılacak.

-Borç krizinin yayılma riskine karşı yeterli 'ateş duvarı' örülecek. Bu kapsamda Avrupa Finansal İstikrar Fonu'nun yetki ve kaynakları azami ölçüde artırılacak.

-Avrupa bankacılık sektörüne güven yeniden tesis edilecek. Bunun için bankalara koordineli sermaye enjeksiyonu yapılacak.

-Avro Bölgesi'nde mali entegrasyon derinleştirilecek.

Uluslararası Para Fonu (IMF) - Avrupa Merkez Bankası (AMB) Troykası, İrlanda'ya yapılan yardım programının yolunda gittiğini, bununla birlikte ülkeyi zorlu bir sürecin beklediğini bildirdi.

İrlanda'ya yapılan yardıma ilişkin hedeflerin yerine getirilip getirilmediğini yerinde incelemek üzere bir süredir Dublin'de bulunan Troyka yetkilileri, yardım programının güçlü bir şekilde uygulanmaya devam ettiğini belirterek, bu yıl bütçe açığının gayri safi yurt içi hasılanın yüzde 10,5'i düzeyine indirilmesi hedefinin karşılanmasının beklendiğini bildirdi.

Kapsamlı mali reformların ilk

aşamasının uygulamaya konulduğuna işaret edilen raporda, İrlanda'nın bu yılın ilk yarısında tahmin edilenden daha hızlı büyüme kaydettiğine de vurgu yapıldı.

Raporda, İrlanda hükümetinin 2012 bütçesi için belirleyeceği mali tedbirlerin Troyka tarafından değerlendirileceği de belirtildi. Troyka yetkilileri düzenledikleri basın toplantısında, tüm bu olumlu gelişmelerle birlikte İrlanda'yı zorlu bir sürecin beklediğini ve olası tehlikelerin gözden kaçırılmaması gerektiğini de vurguladı. IMF yetkilisi Ajai Chopra, ihracatın ekonominin toparlanmasında önemli bir rol üstlendiğini, ancak bunun bazı riskleri de beraberinde getirdiğini hatırlattı. Chopra, küresel ticari ortakların ekonomik durumunun kötüye gitmesinin İrlanda'yı da etkileyebileceği uyarısında bulundu.

ABD Merkez Bankasının (Fed) kendisine bağlı 12 bölgeden aldığı ekonomik verilere dayanarak hazırladığı "Bej Kitap" adlı rapora göre, Eylül ve Ekim aylarında ülkenin birçok bölümünde ekonomi hafifçe toparlanırken, birkaç bölgede belirsiz ekonomik görünüm işletmelerin daha da ihtiyatlı davranmasına ve harcamalarını durdurmasına yol açtı.

Tüketici harcamalarının birçok

bölgede hafifçe yükseldiği, özellikle otomotiv sektörü olmak üzere imalat sektörünün toparlandığına işaret edilen raporda, bazı bölgelerde halen otomotiv sektörü dışındaki işletmelerin, harcama planlarını etkileyen ve tedbirli davranmalarını sağlayan zayıf ve daha belirsiz bir görünüm bilgisi verdiği kaydedildi.

Philadelphia, Richmond ve Chicago bölgelerinde birçok perakendecinin, tüketici güveninin azalması nedeniyle stoklarını arttırmada isteksiz olduğuna dikkat çekilen raporda, birçok otomotiv bayisinin stoklarını yenilediği, Cleveland, Atlanta ve Chicago bölgelerinde otomotiv üretiminin arttığı ifade edildi.

Cleveland, Richmond, Atlanta, Chicago ve Kansas City bölgelerinde imalat, ulaştırma ve enerji sektörlerinde istihdamın arttığı vurgulandı.

ABD ekonomisi yılın ilk yarısında sadece yüzde 0,9 büyüdü. Bu büyüme oranı, iki yıl önce resesyonun sona ermesinden bu yana en düşük büyüme oranı olarak kayıtlara geçti. Bazı ekonomistler yılın ikinci yarısında ekonominin yüzde 2 büyüyeceğini öngörüyor.

Fed, son aylarda büyümeye yardımcı olmak için bazı adımlar at-

tı. Fed, 20-21 Eylül'de düzenlediği toplantıda, ekonomideki büyümeyi desteklemek ve borçlanma maliyetlerini düşürmek için "Twist Operasyonu" olarak adlandırılan 400 milyar dolarlık tahvil programı açıklamıştı. Fed, ay-

uyardı ve yabancı gelişmiş ekonomilerin yatırımcılarının, 2009'dan bu yana Asya pazarlarında oluşturdukları büyük pozisyonları geri çekebileceklerine dikkat çekti.

IMF raporunda, "Bu pozisyonla-

rica yüzde 0 ve yüzde 0,25 aralığındaki gösterge faiz oranını 2013 yılı ortasına kadar bu seviyede tutmayı planlıyor.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Asya ekonomilerine ilişkin kısa vadeli risklerin Avrupa'daki borç sorunları ve ABD ekonomisindeki yavaşlamaya bağlı olarak arttığını açıkladı.

IMF, Asya ve Pasifik bölgesi ekonomik görünüm raporunda bölgeden sermaye çıkışı riski için

rın aniden tasfiyesi güven kaybını tetikleyebilir, ayrıca bulaşma tahvil ve sermaye piyasalarından diğer piyasalara geçebilir" denildi.

Bölgedeki ülkelerin çoğunun, enflasyon risklerine karşı gevşek makroekonomik politikaları normalleştirmeye devam etmeleri ve bunu daha yüksek faiz oranları ve daha esnek döviz kurları yoluyla yapmaları gerektiği de vurgulandı.

Tüketici fiyatları patladı

Ekim ayında Üretici Fiyatları Genel Endeksinde bir önceki aya göre yüzde 1,60, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 11,48, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 12,58 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 10,26 artış gerçekleşti. Aylık değişim tarım sektöründe yüzde 3,99, sanayi sektöründe ise yüzde 1,16 olarak gerçekleşti. ÜFE sonuçları sanayinin alt sektörleri bazında değerlendirildiğinde en yüksek aylık artış yüzde 4,33 ile metal cevheri alt sektöründe yaşandı. 785 maddeden 446 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 192 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Ekim ayında Tüketici Fiyatları Genel Endeksi bir önceki aya göre yüzde 3,27, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 7,95, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,66 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 5,93 artış gerçekleşti. Ana harcama grupları itibariyle bir ay önceye göre en yüksek artış yüzde 14,11 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda yaşandı. Bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış ise yüzde 18,05 ile çeşitli mal ve hizmetler grubunda oldu. Endeksteki 445 maddeden 321 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 53 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

ÜFE	EKİM 2011 (2003=100)	EKİM 2010 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	1,60	1,21
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	11,48	7,80
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	12,58	9,92
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	10,26	7,71

TÜFE	EKİM 2011 (2003=100)	EKİM 2010 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	3,27	1,83
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	7,95	6,69
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	7,66	8,62
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	5,93	8,45

		2011										2010	
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
ÜFE	Bir önceki aya göre değişim	2,36	1,72	1,22	0,61	0,15	0,01	-0,03	1,76	1,55	1,60	-0,31	1,31
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	2,36	4,13	5,40	6,04	6,20	6,21	6,18	8,05	9,72	11,48	7,47	8,87
TÜFE	Bir önceki aya göre değişim	0,41	0,73	0,42	0,87	2,42	- 1,43	-0,41	0,73	0,75	3,27	0,03	-0,30
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	0,41	1,14	1,57	2,45	4,93	3,43	3,00	3,75	4,53	7,95	6,72	6,40

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

Bütçe Gelirleri Kümülatif Gerçekleşmeleri	Ocak - Eylül (Milyon TL)			2011 Yılı Bütçe Hedefi
	2010	2011	Artış (yüzde)	
Genel Bütçe Gelirleri	181.683	214.170	17.8	271.650
Vergi Gelirleri	153.789	188.378	22.4	232.220
Gelir, Kar ve Ser. Kazanç üzerinden Alınan Vergiler	44.829	55.482	23.7	70.495
Gelir Vergisi	29.876	35.776	19.7	47.346
Gelir Vergisi Tevkifatı	26.744	31.909	19.3	43.158
Kurumlar Vergisi	14.953	19.705	31.7	23.149
KVK Göre Alınan Geçici Vergi	14.269	16.270	14.0	22.301
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	4.762	5.649	18.6	6.124
Motorlu Taşıtlar Vergisi	4.627	5.472	18.2	5.906
Dahilde Mal ve Hizmetlerden Alınan Vergiler	66.832	76.919	15.0	97.187
Dahilde Alınan KDV	19.513	23.408	19.9	26.830
Özel Tüketim Vergisi	41.253	46.738	13.2	61.146
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergileri	2.693	3.087	14.6	4.278
Dış Ticaretten Alınan Vergiler	27.891	39.184	40.4	44.767
İthalde Alınan KDV	25.530	35.782	40.1	41.039
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.258	7.471	-9.53	7.297
Harcamalar	208.827	220.868	5.76	312.573

EKONOMİK VERİLER

	2009	2008	2007	2006	2005	2004
GSYH (Cari fiyatlarla milyon TL)	953.974	950.534	843.178	758.391	648.932	559.033
GSYH (milyon/dolar)	617.611	742.094	658.786	526.429	481.497	390.387
GSYH (Değişim Hızı sabit fiyatlarla %)	-4.7	0.7	4.7	6.9	8.4	9.4
Kişibaşına GSMH (ABD Doları)	8.590	10.376	9.33	6.477	5.008	4.172
Sanayi Üretim Endeksi (2005=100)	103.2	114.3	115.3	107.8	100	
Toplam İhracat (milyon/dolar)	102.129	132.027	107.272	85.535	73.476	63.167
Toplam ithalat (milyon/dolar)	140.926	201.963	170.062	139.576	116.774	97.540
Dış Ticaret Dengesi (milyon/dolar)	-38.797	-69.936	-62.791	-54.041	-43.298	-34.373
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı %	72.5	65.4	63.1	61.3	62.9	64.8
İşsizlik Oranı (%)	14.0	13.5	10.6	9.9	10.3	10.3
Kamu Net Borç Stoku (milyon TL)	309.740	267.990	248.421	258.198	270.275	274.195
İç Borç Stoku (milyon TL)	330.005	274.827	255.310	251.470	244.782	224.483
Türkiye Dış Borç Stoku (milyon/\$)	271.140	277.669	249.386	207.593	169.732	160.980
Merkezi Yönetim Borç Stoku (milyon TL)	441.507	380.321	333.485	345.050	331.520	316.528
Cari İşlemler Dengesi (milyon/dolar)	-13.854	-41.947	-38.311	-32.193	-22.198	-14.431

	2011		2010		2009
	07 Ekim	30 Eylül	31 Aralık	08 Ekim	31 Aralık
Emisyon	57.477.611	57.553.349	48.937.560	46.043.861	38.340.278
Para Arzı					
- M1	141.213.416	145.827.010	133.884.898	117.161.427	107.051.398
- M2	654.515.769	654.290.484	587.814.547	543.664.935	494.024.148
- M3	689.927.579	689.720.183	615.088.260	570.894.179	520.674.414
Yurtiçi Kaynaklı TLMevduat	411.411.218	414.540.014	380.516.588	341.249.469	305.200.507
- Vadeli Tasarruf	260.795.140	260.619.684	236.097.407	221.338.154	197.976.696
- Vadesiz Tasarruf	29.880.275	29.436.632	26.527.410	23.682.271	19.800.398
- Vadeli Ticari	72.513.961	71.084.212	69.598.846	58.733.146	49.483.951
- Vadesiz Ticari	21.325.861	21.409.916	22.432.923	16.596.863	16.761.263
- Resmi Mevduat	28.931.793	29.195.663	25.860.002	20.899.035	21.178.199
Kredi Stoku	561.258.404	564.698.816	435.765.118	388.170.878	305.478.312
- Tüm Banka Kredileri	561.258.404	564.698.816	435.765.118	388.170.878	305.478.312
- M.B. Kredileri					
Bank. El. Tah. ve Bonolar	253.323.633	253.796.058	244.398.034	235.293.634	237.628.748

Mevzuat Değişiklikleri

- 01.10.2011** - Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2011/44)
- 02.10.2011** - Bazı Tarım Ürünlerinin İhracat Denetimlerinin Dış Ticaret Veri Sistemi Üzerinden Yapılmasına Dair 2011/21 Sayılı Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2011/48)
- Ticari Kalite Denetim Yeterlik Belgesi Kapsamında Gerçekleştirilen Bazı Tarımsal Ürünlerin İhracat Denetimlerinin Dış Ticaret Veri Sistemi Üzerinden Yapılmasına Dair 2011/22 Sayılı Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2011/49)
- 07.10.2011** - Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- 09.10.2011** - Portföy Yöneticiliği Faaliyetine ve Bu Faaliyette Bulunacak Kurumlara İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: V, No: 128)
- Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: VI, No: 31)
- Aracı Kurum Hesap Planı ve Planın Kullanım Esasları Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: XI, No: 33)
- 11.10.2011 (2. Mükerrer)**
- Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ Seri: IV No: 54
- 12.10.2011** - Elektrik Piyasasında Faaliyet Gösteren Üretim ve Dağıtım Şirketlerinin Lisansları Kapsamındaki Faaliyetlerinin İncelenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik
- 13.10.2011** - 2011/2304 Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri ve Bazı Mallarda Uygulanan Özel Tüketim Vergisine Dair Karar
- 13.10.2011 (Mükerrer)**
- 2011/2302 Orta Vadeli Program (2012-2014)'ın Kabul Edilmesi Hakkında Karar
- 2012-2014 Dönemi Yatırım Programı Hazırlıkları ile İlgili 2011/2 Sayılı Kalkınma Bakanlığı Genelgesi
- 2012-2014 Dönemi Bütçe Çağrısı ve Eki Bütçe Hazırlama Rehberi
- Orta Vadeli Mali Plan (2012-2014)'ın Kabulüne Dair 11/10/2011 Tarihli ve 2011/24 Sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı
- 16.10.2011** - Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Sistemine Dâhil Olan Tarımsal İşletmelere Katılım Desteği Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2011/45)
- İyi Tarım Uygulamaları Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2011/46)
- 23.10.2011** - 2011/2228 İhraççıların, Sermaye Piyasası Kurulunca Kayda Alınan, Satışı Yapılacak Sermaye Piyasası Araçlarının İhraç Değerleri Üzerinden Kurul'a Yatıracakları Ücrete İlişkin 28/7/2009 Tarihli ve 2009/15330 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapılmasına Dair Karar
- 26.10.2011** - 2011/2343 12/10/2011 Tarihli ve 2011/2304 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yürürlüğe Konulan, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri ve Bazı Mallarda Uygulanan Özel Tüketim Vergisi ile İlgili Kararda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar
- 28.10.2011** - Bireysel Finansal Tablolara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 27) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 214)
- İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 28) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 215)
- Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 10) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 216)
- Müşterek Anlaşmalara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 11) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 217)
- Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalarla İlgili Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 12) Hakkında Tebliğ (Sıra No: 218)
- 31.10.2011** - Vergi Denetim Kurulu Yönetmeliği
- Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Yönetmeliği

Vergi Takvimi

- 10.11.2011** - 16-31 Ekim 2011 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 14.11.2011** - 2011 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) Ait Gelir Geçici Vergisinin Beyanı
- 2011 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) Ait Kurum Geçici Vergisinin Beyanı
- 16-31 Ekim 2011 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
- 15.11.2011** - Ekim 2011 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
- 17.11.2011** - 2011 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) Ait Gelir Geçici Vergisinin Ödemesi
- 2011 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) Ait Kurum Geçici Vergisinin Ödemesi
- 21.11.2011** - Ekim 2011 Dönemine Ait Kolalı Gazozlara İlişkin EK:7 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Ekim 2011 Dönemine Ait Alkollü İçeceklerle İlişkin EK:8 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Ekim 2011 Dönemine Ait Tütün Mamullerine İlişkin EK:9 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Ekim 2011 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin EK:10 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Ekim 2011 Dönemine Ait 5602 Sayılı Kanunda Tanımlanan Şans Oyunlarıyla İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 23.11.2011** - Ekim 2011 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı
- Ekim 2011 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
- 24.11.2011** - Ekim 2011 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
- 1-15 Kasım 2011 Dönemine ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
- 25.11.2011** - 1-15 Kasım 2011 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödemesi
- 28.11.2011** - Ekim 2011 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödemesi
- 30.11.2011** - Yıllık Gelir Vergisi Beyannamelerinde, Toplam Gelir İçindeki Zirai Kazançları %75 ve Daha Yüksek Oranda Olanlar İçin 1. Taksit Ödemesi
- Veraset ve İntikal Vergisi 2. Taksit Ödemesi
- 2011 Yılı Emlak Vergisi 2. Taksit Ödemesi
- 2011 Yılı Çevre Temizlik Vergisinin (İşyeri ve Diğer Şekilde Kullanılan Binalar İle Su İhtiyacını Belediyece Tesis Edilmiş Su Şebekesi Haricinden Karşılamanın Konutlar İçin) 2. Taksit Ödemesi
- Ekim 2011 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
- Ekim 2011 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
- Ekim 2011 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi

Ekim 2011 Kronoloji

01 Ekim 1991'deki olaylı yemin töreninden sonra vekilliği düşürülen Leyla Zana, 17 yıl sonra Meclis'e dönüp Türkçe yemin etti. Yemininde "Türk milleti" yerine "Türkiye milleti" ifadesini kullandı.

02 Ekim BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'nun öldüğü helikopter kazası soruşturmasında 4'ü muvazzaf asker, 7 kişi tutuklandı.

03 Ekim Yunanistan hükümeti bütçe açığını azaltmaya yönelik hedeflerini bu yıl ve gelecek yıl tutturamayacağını açıkladı.

04 Ekim Somali'nin başkenti Mogadişu'daki Eğitim Bakanlığının önünde Türkiye'nin bulunduğu burs sonuçlarını bekleyen öğrenci ve velilere patlayıcı yüklü araçla saldırı düzenlendi, saldırıda 70 kişi öldü.

05 Ekim Merkez Bankası doların 1.90 liraya çıkması üzerine 750 milyar liralık satış yaptı, dolar 1.86 liraya geriledi.

06 Ekim Başbakan Erdoğan'ın katıldığı bir etkinlikte "Parasız eğitim istiyoruz" pankartı açtıkları için örgüt üyeliği suçlamasıyla tutuklanan iki öğrenci 18 ay sonra tahliye edildiler. Apple'ın efsanevi ismi ve kurucusu Steve Jobs hayatını kaybetti.

07 Ekim Başbakanın annesi Tenzile Erdoğan 88 yaşında hayatını kaybetti.

08 Ekim Ankara'da sivil toplum kuruluşlarının düzenlediği insanca yaşam için Eşit, Özgür, Demokratik Bir Türkiye mitingine 20 bin kişi katıldı.

09 Ekim 7 kaçak göçmen, İstanbul Sultangazi'deki gecekondu yangınında yanarak can verdi. Demir kapı dışarıdan kilitleti olduğu için göçmenler dışarı çıkamadı.

10 Ekim Ege ve Akdeniz bölgesindeki şiddetli yağışlar dolayısıyla 3 kişi öldü, Antalya'da sel sularına kapılan 6 kişi ise kayboldu.

11 Ekim Cari açık, bu yılın sekiz ayında dış ticaret açığında ki 29.4 milyar dolarlık artış nedeniyle geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 102.4 artarak 54.26 milyar dolara ulaştı.

12 Ekim AB Komisyonu, Türkiye İlerleme Raporu'nu açıklarken, ifade ve basın özgürlüğünün tüm adaylar için şart olduğunu vurguladı.

13 Ekim Hükümet otomotiv, sigara, içki ve cep telefonlarının ÖTV'sini artırdı. Artışla 5.5 milyar liralık gelir elde edilecek.

14 Ekim TÜSİAD Başkanı Ümit Boyner, dolaylı vergilerin kolay toplandığını, ancak her vergi kaynağının bir sınırı olduğu unutulmalıdır açıklaması yaptı.

15 Ekim Gelir adaletsizliğini ve finansçıları protesto için 17 Eylül'den beri ABD'de Wall Street'te başlayan "işgal" eylemleri dünyaya yayıldı. 82 ülkede onbinler sokaklara döküldü, Roma'da vitrinler kırıldı, bakanlık binası ateşe verildi, araçlar yakıldı.

16 Ekim Adana'nın Seyhan İlçesi Dağhoğlu Mahallesi'nde düzenlenen korsan gösteride çöplerin içine konan uzaktan kumandalı bomba patlatıldı. 2'si ağır 7 kişi yaralandı.

17 Ekim İşsizlik oranı Temmuz ayında yüzde 9.1'e geriledi. Bu oran son 6.5 yılın en düşük seviyesi olurken, işsiz sayısı da 2.5 milyon kişiye indi.

18 Ekim Bitlis'in Güroymak ilçesinde PKK'lı teröristler karayoluna döşedikleri bombayı polis aracı geçerken patlattı, 5 polis şehit oldu, biri çocuk 3'de sivil hayatını kaybetti. İsrail, Hamas'ın elindeki asker Gilad Şalit'e karşılık 477 Filistinli'yi serbest bıraktı.

19 Ekim Hakkari Çukurca'da 300 kadar PKK'lı terörist grubunun 8 noktaya eşzamanlı saldırısında 24 asker şehit oldu, 18 asker yaralandı, 23 terörist öldürüldü.

20 Ekim Libya'da 27 yaşında elde ettiği iktidarı 42 yıl boyunca bırakmayan devrik lider Muammer Kaddafi, doğduğu kent Sirte'de öldürüldü.

21 Ekim Aralarında eski RTÜK Başkanı Zahid Akman'ın da bulunduğu Deniz Feneri soruşturmasının 6 tutuklusunu tahliye edildi. İstanbul TEM otoyolunda meydana gelen kazada 9 kişi öldü, 7 kişi de yaralandı.

22 Ekim Hakkari Çukurca saldırısından sonra Kuzey Irak'taki PKK kamplarına yönelik başlatılan operasyonlarda 49 terörist öldürüldü.

23 Ekim Merkez üssü, Van'ın Tabanlı köyü'ünde meydana gelen 7.2'lik depremde ilk belirlemelere göre 150'den fazla kişi öldü, yüzlerce yaralı var, çok sayıda bina yerle bir oldu.

24 Ekim Van'da meydana gelen 7.2'lik depremde hayatını kaybedenlerin sayısı 279'a yaralıların sayısı ise 1300'e ulaştı.

25 Ekim Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, deprem bölgesindeki işçilerin maaşını 3 ile 6 aylık sürelerde 500 liradan 1250 TL'ye kadar olan ücretini devletin ödeyeceğini açıkladı.

26 Ekim Merkez Bankası'nın açıkladığı 5 maddelik eylem planı bankalararası piyasada doların 1.75 liraya kadar gerilemesine neden oldu.

27 Ekim Maliye Bakanı Şimşek, deprem vergisi olarak toplanan paraların sağlık, eğitim ve duble yollar için harcandığını söyledi.

28 Ekim Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, 657 sayılı devlet memurları yasasını değiştireceklerini söyledi.

29 Ekim Cumhuriyet'in 88. yıldönümünde resmi geçit ve törenlerin iptal edilmesine rağmen Türkiye'nin dört bir tarafında vatandaşlar ellerinde bayraklarla 29 Ekim'i kutladılar.

30 Ekim Van'da meydana gelen 7.2 büyüklüğündeki depremden hayatını kaybedenlerin sayısı 601'e, yaralıların sayısı ise 4 bin 152'ye ulaştı.

31 Ekim Maliye Bakanlığı, yeni hazırladığı bir yönetmelikle vergi incelemesi yapan personele "nazik" olma zorunluluğu getirdi.

30 TL

40 TL

10 TL

20 TL

TEMİN ADRESİ

Gençlik Cad. No: 107 06570 Anıttepe/ANKARA - Tel: (0.312) 232 50 60 (10 Hât) Fax : 232 50 73

E - Ticaret : <http://www.turmob.org.tr/Eticaret/web/>